

poletne izrastke nad količem. Da se perje v prvih letih dobro razvija, je važno za les in korenine.

V suhih legah izkopljimo okoli trte male jamice, da se mokrina nabira. Na legah vetru izpostavljenih naj se mladike za časa privezujejo, da jih veter sam ne obrne na kako stran, ker se potem rade zlomijo, če jih preveč vpogujemo. K.

## Kako se prideluje pravi hmelj?

(Dalje.)

Da v kratkem najpotrebnejše povem, omenim le, da je hmeljno plemo trojno: 1. hmelj-rudečjak, 2. hmelj-zelenjak, in 3. posebno plemo hmelj možjak.

Prvo plemo ima rudečkasto steblo, zatorej rudečjak; ta vrsta hmelja zori kakih 20 dni poprej, kakor njegov tovariš zelenjak. Omeniti pa moram, da se to plemo splošno ne dá priporočati vsacemu hmeljarju; le tistim hmeljarjem, kateri imajo veliko hmeljišče, se to plemo zato priporoča, ker se jim delo zavoljo 14. do 20dnevne zgodnejše zoritve ne nakopiči. V primeri pridelka z zelenjakom pa ima rudečjak te slabosti, da se na 200—600 rantah pridelava ravno toliko zelenjaka, kakor rudečjaka na 500—600. Hmelj zelenjak se na Štajarskem najbolje obnese; zato se to plemo sme splošno priporočati, ker rodi bogat sad in ni tako občutljivo proti vročini in slabemu vremenu. Tretje plemo — možjaka — z obilim, pa slabim pridelkom sadijo večinoma na Angleškem in v Ameriki.

Glavna stvar je, da dobiš močnih in zdravih sadežev, kateri niso ne v sredi, ne zunaj poškodovani, in sicer le enega, ne pa zmešanega plemena. Pri sajenji mora biti oko zmerom navzgor obrnjeno. Nasadi naj se pa v lepe vrste, kajti one so pravi kinč hmeljišča. Hmelj kar naravnost hoče imeti vrste in brez vrst dobrega pridelka ni pričakovati, ker le tedaj prederejo solnčni žarki v posamezne vrste in zorijo hmelj enakomerno, če je med rantami dosti prostora.

Da pa napraviš lepe enako široke vrste, treba ti je hmeljišče nakoličkati, in sicer uže zgodaj spomladi o kolikor mogoče suhem vremenu. Stavijo naj se količki ravno 160 cm. vsaksebi, ker ta razmera se hmelju najbolje prilega. Količke si dober kup pripraviš lahko pozimi iz mehkega lesa. Jamice za sadeže naj se skopljejo kakih 30 cm. od vsacega količka proti poldanšnjemu solncu. Prvo leto sadiš tudi krompir lahko v hmeljišče, in sicer se napravijo grobovi v vrstah na vsaki strani hmeljskih vrst. Krompir sadi se na novem hmeljišču tako, da se od vsake rante 20 cm. proč zasadi eden grob krompirja na vsaki strani, od rante do rante na dolgost se pa zasajajo še po trije grobi; tako da je dovolj prostora za osipanje.

Kako se sadijo sadeži in kako se izrejajo v prvem letu?

Pred vsakim količem naredi z lopato jamico na štiri ogle tako široke, kakor je lopata. Dobro je dejati na dno vsake jamice komposta ali pa segnjitega gnoja, ker tak gnoj rastlinam pomaga, da dobijo čvrste in močne korenine. Nikdar pa ne gnoji jamic z nesegnjitim (frišnim) gnojem, kajti po takem gnoji sadeži v prvem letu močno odženejo, ali uže v drugem letu začnejo hirati. Jamice naj bodo 15—20 cm. globoke; v mokri legi sadijo se sadeži nekoliko plitveje, pregloboka saditev pa tudi v peščeni zemlji ni pridna. Na reznik nasuje se nekoliko rahle zemlje in saditev je gotova. Hmelj se skoraj tako lahko prime, kakor vrbova šibica; vendar je dobro, ako si omisliš nekaj več sadežev, kakor jih za nasaditev potrebuješ, da lahko posajaš, če bi kateri ne bil odgnal. Reznike pa hrani v zemlji! Reznik

požene več odrastkov, puščati smeta pa se le po dva, če sta močna.

Kedar je sadež pognal odrastek ali dva odrastka 15 do 20 cm. visoko, postavi 4 do 5 metrov dolge kole, kakoršnih na žagah dober kup dobiš, namesto prejšnjih nizkih količkov. Odgnale trtice pa prireži na nje s slamo ali cigiljem. Ko začne plevel poganjati, okopaj in osnaži rastline plevela!

Nepotrebni odrastki naj se porežejo, ostali pa skrbno vežejo. Med vrstami sajeni krompir se o pravem času najhitreje osiplje s plugom; kdor pa nima sposobnega pluga pri rokah, naj zvrši to delo z motiko. Tudi hmelj naj se proti zoritvi osiplje.

Prav dobro je mlademu hmelju uže v prvem letu 2—3krat pognojiti z gnojnico. Gnojnica pripelje se v sodih na hmeljišče, potem se pa z vrčem (kanglo), kakoršne imamo za škropitev vrtov, zaliva mlademu hmelju. Zaliva naj se pa le tedaj, če pričakujemo gotovega dežja, ali pa precej za dežjem. Nikdar naj se pa ne zaliva, kedar je hmelj v cvetji. Gnojnica res oživi korenine in vso rastlino, ali hmelj navadno potem tako zdivja, da postanejo glavice puhle in obrodijo le malo vreden sad. (Dalje prihodnjč.)

## Gospodarske izkušnje.

*Kako naj se detelja seje, da se seme enakomerno razdeli?*

Da je setev dobra, potrebno je neobhodno, da se seme po vsej njivi enakomerno raztrosi. To je pa jako težavno delo pri semenih, ki imajo zelo majhna zrna, kakor detelja, lucerna, trave itd. Najboljše razdeli se seme s sejalnimi strojem, ali sejalne stroje (mašine) vzdržavati zamorejo samo veliki posestniki, za kmeta so pa predragi. Kdor hoče z roko svojo njivo enakomerno z deteljo nasejati, naj razdeli seme, katero je za njivo odmerjeno, v dva enaka dela. Z enim delom, to je, s polovico vsega semena naj se naseje njiva po dolgem, kakor navadno, z drugim delom naseje se pa njiva počez. Kdor seje na ta način, mu ne bo detelja nikdar v enih krajih pregosta, v drugih pa prerodka.

## Gospodarske novice.

*Razstava v Trstu.*

Visoko ministerstvo kmetijstva naznanja, da so se ustanovili trije odbori, ki bodo polajševali udeležitev pri tržaški razstavi. Ti odbori posredovali bodo med glavnim razstavnim odborom v Trstu in med razstavljavci. Kdor hoče kaj razstaviti, mora se pri njih oglasiti, ter mu ni treba še le v Trst pisati. Posebno važno je to, da tisti, ki se oglasijo pri omenjenih odborih, za mestnino tretjino nastavljene cene manj plačajo kakor drugi. Ti odbori so sledeči:

### I. Odbor za mlekarški skupni oddelek.

Tajnik temu odboru je gosp. profesor vitez Moser. Temu naj vsak piše, kdor hoče kaj več poizvedeti. Naslov se glasi: Prof. Ritter v. Moser, Wien, III. linke Bahngasse.

### II. Odbor za sadjerejski skupni oddelek.

Tajnik temu odboru je gosp. prof. dr. Stoll, pošta Klosterneuburg. Niederösterreich.

### III. Odbor skupnega oddelka za razstavljanje avstrijskih vin na tržaški razstavi.

V ta oddelek sprejemajo se: vina, vinski pridelki in likêri, vinorejsko in kletarsko orodje. Deležnikom tega oddelka odpusti se tretjina nastavljene uvrstnine.